Wikipedia

Espanjan kieli

Espanjan kieli (*español* tai *castellano*) kuuluu romaanisiin kieliin. Se on yksi maailman neljästä puhutuimmasta kielestä kiinan, englannin ja hindin ohella ja lisäksi yksi YK:n kuudesta virallisesta kielestä. Espanjaa puhuu äidinkielenään arviolta noin 470 miljoonaa ihmistä[2][3]. Espanjan lisäksi kieltä puhutaan erityisesti Etelä- ja Keski-Amerikassa sekä Meksikossa. Myös Yhdysvalloissa on merkittävä espanjankielinen vähemmistö. Suomessa oli tilastokeskuksen mukaan vuoden 2018 lopussa 8 099 henkilöä joiden äidinkieleksi on rekisteröity espanja.[4]

Amerikan mantereella puhuttu espanja poikkeaa ääntämiseltään ja sanastoltaan jonkin verran Euroopassa puhutusta, ja Amerikassakin eri maissa käytetään hieman eri sanastoa. Erot eivät kuitenkaan ole niin merkittäviä, etteivät espanjankieliset ihmiset esimerkiksi Espanjasta ja Chilestä ymmärtäisi toisiaan. Lisäksi kaikissa maissa, sekä Euroopassa että Amerikoissa, oikeinkirjoitus ja sanojen taivutus on yhtenäinen, toisin kuin esimerkiksi portugalin tai englannin kielissä. Espanjan sukulaiskieliä ovat muun muassa portugali, katalaani, galego sekä italia ja näiden kielten puhujat pystyvät omaa kieltä puhumalla ymmärtämään toisiaan ainakin jonkin verran, tosin keskinäiseen ymmärrettävyyteen vaikuttaa merkittävästi murre-erot.

Sisällysluettelo

Espanjan kieli

Virallinen kieli

Vähemmistökieli

Oma nimi	español (castellano)
Muu nimi	kastilia
Tiedot	
Alue	Afrikka (Päiväntasaajan Guinea) Espanja Etelä-Amerikka (paitsi Brasilia, Guyana, Suriname) Keski-Amerikka
Virallinen kieli	Espanja Kolumbia Ecuador Meksiko El Salvador Venezuela Chile Peru Guatemala Costa Rica Filippiinit Panama Kuuba Paraguay Bolivia Dominikaaninen tasavalta Nicaragua Argentiina Uruguay Honduras Puerto Rico Päiväntasaajan Guinea Euroopan unioni Yhdistyneet kansakunnat
Puhujia	470 000 000 (äidinkielenään)
Sija	2–3
Kirjaimisto	latinalainen

Kielenhuolto	Asociación de Academias de la Lengua Española [1](Real Academia Española ja 21 muuta alueellista kielenhuoltoviranomaista)
Kielitieteellinen luokitus	
Kielikunta	indoeurooppalaiset kielet
Kieliryhmä	itaaliset kielet romaaniset kielet iberoromaaniset kielet
Kielikoodit	
ISO 639-1	es
ISO 639-2	spa
ISO 639-3	spa (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=spa)
	Ohje

Luokittelu

Genealogisen eli kielen alkuperään perustuvan luokittelun mukaan espanjan kieli kuuluu indoeurooppalaiseen kielikuntaan. Siinä espanja kuuluu romaanisten kielten pääryhmään, johon kuuluvat muun muassa ranska ja italia. Espanjan lähimpiä sukukieliä ovat portugali ja katalaani. Ranskaa espanja muistuttaa paljon enemmän kirjoitettuna kuin puhuttuna ja romaanisista kielistä espanjalle kaukaisinta sukua on romania.

Sanajärjestystypologia jakaa kielet sen mukaan, missä järjestyksessä subjekti, objekti ja verbi ovat neutraalissa väitelauseessa. Espanja kuuluu SVO-kieliin, mikä näkyy esimerkiksi lauseessa *Mi hijo **practica** la natación* (*suom. Poikani **harrastaa** uintia*).

Levinneisyys

Espanja on virallinen kieli seuraavissa valtioissa:

- Argentiina
- Bolivia
- Chile
- Costa Rica
- Dominikaaninen tasavalta
- Ecuador
- El Salvador
- Espanja
- Guatemala
- Honduras
- Kolumbia
- Kuuba
- Meksiko
- Nicaragua
- Panama
- Paraguay
- Peru
- Päiväntasaajan Guinea
- Uruguay
- Venezuela

Espanjan kielen nimet

Espanjan kieli (*español*) tunnetaan myös nimellä kastilian kieli (*castellano*). Nimi viittaa Kastilian alueeseen, josta kieli on alun perin lähtöisin. Se, kumpaa nimeä kielestä käytetään, riippuu muun muassa asiayhteydestä, puhujasta ja paikallisista tottumuksista. Espanjalaiset käyttävät kastilia-nimeä erityisesti silloin, kun kieli rinnastetaan muihin Espanjan alueella puhuttaviin kieliin, joita ovat muun muassa katalaani, galego ja baski. Sen sijaan verrattaessa kieltä muiden maiden kansalliskieliin (esimerkiksi englantiin, ranskaan tai suomeen) on tavallisempaa nimittää sitä espanjaksi. Alueellisten kielten puhujat käyttävät kuitenkin lähes aina maan valtakielestä kastilia-nimeä (katalaaniksi *castellà*, galegoksi *castelán*, baskiksi *gaztelania*).

[Latinalaisessa Amerikassa](#) käytäntö vaihtelee maasta toiseen. *Castellano* on yleisempi nimitys kielelle muun muassa Argentiinassa, Perussa, Boliviassa ja Venezuelassa, kun taas *español* on yleisempi Meksikossa ja Kolumbiassa. Chilessä molempia nimiä käytetään paljon, tiedotusvälineissä esimerkiksi puhutaan espanjan kielestä ja kouluissa opetetaan kastiliaa.

Espanjan levinneisyys. Punaisella merkityillä alueilla kielestä käytetään nimitystä "kastilia", sinisellä "espanja".

Kirjaimet ja äänteet

Espanjan kieli on varsin foneettinen, eli ääntämisen ja kirjoittamisen välillä on melko yksikäsitteinen suhde.

Kirjoitukseen käytetään latinalaisia kirjaimia. Aakkoset ovat:[5]

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, ñ, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z

Digrafeja ch ja ll pidettiin aiemmin omina aakkosinaan, mutta ne poistettiin aakkostosta Real Academia Españolan ja Asociación de Academias de la Lengua Españolan *Ortografía de la lengua española* -oikeinkirjoitusoppaan vuoden 2010 painoksessa.[5]

Espanjan oikeinkirjoituksen erikoisuus on, että kysymys- ja huutomerkit kirjoitetaan myös lauseen alkuun, mutta ylösalaisin.[6]

Espanjan murrealueet.

Vokaalit

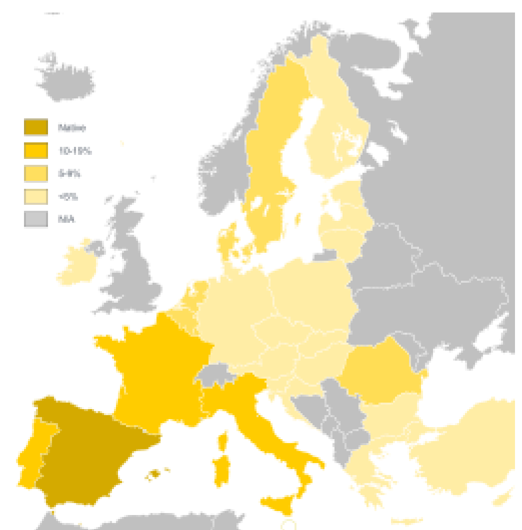
Vokaalit ääntyvät suunnilleen samoin kuin suomen kielessä.

a, o ja e ovat vahvoja vokaaleja ja i ja u heikkoja. Vahva ja heikko vokaali tai kaksi heikkoa vokaalia muodostavat diftongin, ts. kuuluvat samaan tavuun. Jos vokaaliyhtymässä on painomerkki, ne kuuluvat eri tavuihin:

Ma-rí-a

Kirjainyhdistelmissä gue, gui, que ja qui "u" ei äänny. Jos se äännetään, se kirjoitetaan treemalla:

pingüino, nicaragüense

Espanjan kielen osaaminen EU-maissa

Konsonantit

- b ja v äännetään samalla tavoin: [b] sanan alussa ja m:n ja n:n jälkeen. Muutoin heikkona [β]:nä (lähes sama kuin suomen *v*). *Bilbao* [bilˈβao], *Córdoba* [ˈkorðoβa], *Habana* [aˈβana]

Espanjankielinen varoituskyltti Kaliforniassa.

- c äännetään kuten suomen [k] konsonanttien sekä vokaalien a, o ja u edellä. e:n ja i:n edellä [θ] (kuten englannin ***th***ing). Latinalaisessa Amerikassa ja Andalusiassa c ääntyy tällöin kuitenkin [s] (ceceo). *Cuba* [ˈkuβa], *Ceuta* [ˈθeuta]. Digrafi ch vastaa suomen /tš/:ää ([ʧ]). *Chile* [ˈʧile]
- d sanan alussa tauon jälkeen ja l:n ja n:n jälkeen [d], muutoin heikko [ð]. Sanan lopussa usein lähes äänetön. *Salvador* [salβaˈðor]
- f kuten suomen [f].
- g kuten suomen [g] sanan alussa tauon jälkeen ja n:n jälkeen. Muutoin heikko [ɣ]. e:n ja i:n edellä voimakas [x] (ach-äänne, saksan a***ch***tung). Yhdistelmissä *gue* ja *gui* u ei äänny (vrt. q). *Granada* [graˈnaða], *Guernica* [gerˈnika], *Zaragoza* [θaɾaˈɣoθa], *Gerona* [xeˈɾona]
- h yleisesti ei äänny. Sananalkuinen *hu+vokaali* vastaa englannin *w*-äännettä (*huevo* (kananmuna) [ˈweβo]).
- j [x] (voimakas ach-äänne), kuten g e:n ja i:n edellä. *Jaén* [xaˈen]
- k kuten suomen [k], esiintyy vain lainasanoissa kuten *kilo*.
- l kuten suomen [l]. *Lima* [ˈlima]. Esiintyy myös digrafissa ll, joka oli alun perin liudentunut l, [ʎ]. *Lleida* [ˈʎeiða]. Ääntyy nykyään tällä tavoin lähinnä Pohjois-Espanjassa. Amerikassa ja suuressa osassa Espanjaa [ʝ] (yeísmo), osassa espanjankielistä Amerikkaa (muun muassa Argentiinassa) soinnillinen ž:n tapainen suhuäänne [ʒ].
- m kuten suomen [m]. *Madrid* [maðˈri(ð)]
- n kuten suomen [n]. n muuttuu kuitenkin m:ksi b:n, v:n ja p:n edellä. *Navarra* [naˈβara]
- ñ liudentunut n [ɲ], kuten savon murteen 'mä***nj***'. *Cataluña* [kataˈluɲa]
- p kuten suomessa *Pérez* [ˈpeɾeθ]
- q [k], esiintyy vain kirjainyhdistelmissä que ja qui, joissa u ei äänny *Quito* [ˈkito].
- r voimakas [r] (vrt. suomen pe***rr***kele) sanan alussa, l:n ja n:n jäljessä ja silloin kun on kirjoitettu 'rr'. Muutoin heikko yksitäryinen [ɾ]. *Roma* [ˈroma]
- s kuten suomen [s]. S:n ääntäminen c:n tapaan [θ]:na eräissä murteissa tunnetaan nimellä ceceo. *Salamanca* [salaˈmaŋka]
- t kuten suomen [t]. *Toledo* [toˈleðo]
- v ääntyy samoin kuin b. *Valencia* [baˈlenθia]. Kahden vokaalin välissä ääntyy frikatiivina [β] *Cava* ['kaβa].
- w esiintyy vain lainasanoissa (esim. *wagon* [vaunu]). Ääntyy [v].
- x vokaalien välissä [ks], konsonantin edellä joko [ks] tai [s]. Keskiaikaisessa espanjassa kirjain merkitsi suhu-s:ää ([ʃ]), josta kehittyi 1600-luvulla voimakas h ([x]). Tästä ovat jäänteenä nykyäänkin esimerkiksi erisnimet México, Texas ja Oaxaca, joissa lausutaan oikeinkirjoituksen vastaisesti [x]: [ˈmexiko], [ˈtexas] ja [oaˈxaka].[7][8]
- y hieman voimakkaampi suomen [j] (Espanjassa ja suuressa osassa Amerikkaa; kuitenkin soinnillinen suhuäänne samoilla alueilla kuin ll) mutta sana 'y' (ja) ääntyy [i] kahden konsonantin välissä. *Vizcaya* [biθˈkaja].
- z kuten c e:n ja i:n edellä [θ]. *Zaragoza* [θaɾaˈɣoθa]. Ääntyy Latinalaisessa Amerikassa s.

Espanjan äänteistä suomen kielelle vieraita ovat ch, [θ], [ð], [ɣ], [x], [ʎ], [ɲ] sekä myös molemmat r-äänteet, joiden väliin suomalainen r asettuu. Vastoin tunnettua legendaa c:n ja z:n ääntäminen välivokaalin edellä [θ]:na ei ole peräisin s-vikaiselta kuninkaalta, vaan luonnollisen rahvaanlatinan frikatiiviääntämyksen kehityksen tulos; keskiajan iberoromaanisessa kantakielessä oli kuusi frikatiiviäännettä, joista kolme (f, x ja θ) on säilynyt nykypäivään. Affrikaattoja on yksi, ʧ, ja sibilantteja yksi, s. Rahvaanlatinassa vaikuttaneen betasismin tuloksena b ja v ääntyvät espanjassa samalla tavalla.

S ei espanjan ja portugalin kielissä voi aloittaa sanaa eikä tavua, jos sitä seuraa konsonantti. Tällöin sen eteen asetetaan E: *Estocolmo* (Tukholma)., ei *Stocolmo*.

Paino on viimeistä edellisellä tavulla, jos sana päättyy vokaaliin, n:ään tai s:ään. Muihin konsonantteihin päättyvällä sanalla paino on viimeisellä tavulla. Huomaa myös, että 'y' lasketaan konsonantteihin ja vahvat vokaalit a, e ja o eivät muodosta diftongia ja kuuluvat eri tavuihin. Jos sanapaino ei noudata näitä sääntöjä, se merkitään oikeinkirjoituksessa painomerkillä.

Intonaatio on nouseva sellaisessa kysymyslauseessa, jossa ei ole kysymyssanaa. Muulloin lausemelodia on laskeva.

Kielioppi

Adjektiivit

Useimmat espanjan adjektiivit taipuvat pääsanansa mukaan suvussa ja luvussa. Adjektiivin paikka on tavallisesti pääsanansa jäljessä. Tietyt adjektiivit vaihtavat merkitystä sen mukaan, sijoitetaanko ne pääsanansa edelle vai jälkeen. Jos adjektiivi on pääsanansa edellä, se voi myös kertoa pääsanastaan jotakin kontekstiin liittyvää olennaista, korostettua tietoa. Adjektiivin komparatiivi muodostetaan adjektiivia ennen tulevalla 'más'-sanalla ja superlatiivi määräisellä artikkelilla ja 'más'-sanalla. Samaten voidaan muodostaa vähentävä komparatiivi 'menos'-sanalla.

Suurin osa espanjan adjektiiveista on o- (maskuliini) tai a- (feminiini) päätteisiä. Tällöin ne yleensä taipuvat pääsanansa mukaan suvussa ja luvussa, esimerkiksi *un/el gato amarillo* (keltainen uroskissa) ja *una/la gata amarilla* (keltainen naaraskissa). Poikkeuksiakin on, kuten *violeta* (violetti), *naranja* (oranssi) ja *rosa* (vaaleanpunainen), jotka eivät taivu. Useimmat adjektiivit taipuvat myös sanojan mukaan, esimerkiksi lause *olen sairas* on naisen sanomana *estoy enferma* ja miehen sanomana *estoy enfermo.*

E- ja konsonanttipäätteiset adjektiivit eivät yleensä taivu suvussa ja monikossa ne päättyvät -es. Tällaisia adjektiiveja ovat esimerkiksi vihreä (*verde, verdes),* harmaa (*gris, grises)*, ruskea (*marrón, marrónes),* helppo (*fácil, fáciles)* ja vaikea (*difícil, difíciles).* Joistakin konsonanttipäätteisistä adjektiiveista on tosin olemassa feminiinimuoto, joka saadaan lisäämällä adjektiivin loppuun a (esim. *espanjalainen = español, españoles, española, españolas).* Jos adjektiivi päättyy z-kirjaimeen, monikossa z vaihtuu c-kirjaimeksi (esim. *onnellinen = feliz, felices).*

Adjektiivia voidaan korostaa absoluuttisella superlatiivilla, joka on mahdollista muodostaa kolmella eri tavalla: adverbilla 'muy': muy bueno, 'oikein hyvä'; päätteillä '-ísimo' ja '-ísima' (tai harvoissa poikkeustapauksissa -érrimo/-érrima): guapa → guapísima, 'oikein nätti'; sekä etuliitteillä kuten 'super-', 'ultra-' tai 'requete-': frío → superfrío, 'oikein kylmä'.

Adjektiivista muodostetun adverbin pääte on -mente: normal → normalmente, 'normaalisti'.

Substantiivit

Substantiiveilla on kaksi sukua, feminiini ja maskuliini. Näitä vastaavat artikkelit *una* ja *un* epämääräisessä ja *la* ja *el* määräisessä muodossa. Substantiivin monikon tunnus on -s, konsonantin ja painollisen a-, i- tai u-vokaalin jälkeen -es. Määräisen artikkelin monikkomuodot ovat *las* ja *los*. Substantiiveilla on yksi sijamuoto: nominatiivi; muut sijamuodot ilmaistaan prepositioin ja artikkelein.

Pääsääntö on, että kaikki -a, -ción ja -dad-päätteiset sanat ovat feminiinisukuisia ja o-päätteiset maskuliinisukuisia. On kuitenkin tärkeitä poikkeuksia, kuten kreikkalaisperäiset -ma-loppuiset sanat, jotka ovat maskuliineja: el programa, el problema, el tema. On myös harvoja poikkeuksia, joissa o-päätteinen sana on feminiini: la mano, la radio, la foto, la moto. Nämä sanat ovat pääasiassa lyhentymiä feminiinisukuisista sanoista (radiodifusión, fotografía, motocicleta).

Joihinkin substantiiveihin, jotka sekä alkavat että päättyvät a-kirjaimella, käytetään yksikössä foneettisista syistä maskuliinista *el*-artikkelia, vaikka sanat sinänsä ovat feminiinisiä. Tällaisia ovat esimerkiksi el agua (vesi) ja el alma (sielu). Tällaisia sanoja koskeva adjektiivi tulee kuitenkin feminiinisenä, esim. *kylmä vesi* = *el agua fría*. Samoin monikossa käytetään feminiinistä artikkelia (vedet = las aguas).[9]

Verbit

Espanjan kielen verbit taipuvat kuudessa persoonassa. Verbeillä on kaksi päämodusta eli tapaluokkaa, indikatiivi (*indicativo*) ja subjunktiivi (*subjuntivo*). Useimmissa kieliopeissa konditionaali (*condicional*) sisällytetään indikatiiviin, kun taas jotkut pitävät sitä erillisenä tapaluokkana. Näiden lisäksi erilliseksi modukseksi on katsottava imperatiivi (*imperativo*) eli käskymuoto, jolla tosin on omat muodot vain toisissa persoonissa (muissa persoonissa ja kaikissa kielteisissä käskylauseissa käytetään subjunktiivimuotoja).

Verbi 'correr', 'juosta' taivutettuna kolmessa persoonassa yksikössä ja monikossa ja yksinkertaisessa perfektissä, preesensissä ja futuurissa (aikamuodot vasemmalta oikealle)

Indikatiivissa espanjan verbit taipuvat kahdeksassa aikamuodossa, jotka ovat:

1. preesens (*presente*)
2. imperfekti (*pretérito imperfecto*)
3. yksinkertainen perfekti (preteriti) (*pretérito indefinido*)
4. yhdistetty perfekti (*pretérito perfecto compuesto*)
5. pluskvamperfekti (*pretérito pluscuamperfecto*)
6. 2. pluskvamperfekti (*pretérito anterior*)
7. futuuri (*futuro*)
8. yhdistetty futuuri (*futuro compuesto*)

Subjunktiivilla on neljä aikamuotoa: preesens (*presente de subjuntivo*), imperfekti (*pretérito imperfecto de subjuntivo*), perfekti (*pretéríto perfecto de subjuntivo*) ja pluskvamperfekti (*pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo*). Arkaistinen subjunktiivin futuuri (*futuro de subjuntivo*) esiintyy nykyisin vain lakikielessä ja eräissä vakiintuneissa fraaseissa.

Erikoisuutena espanjassa on kolme olla-verbiä:

- *Ser* on lähimpänä tavallista olla -verbiä ja sitä käytetään pysyvään olemiseen viittaamisessa
- *Estar* viittaa tilapäiseen olemiseen
- *Haber* -verbiä käytetään liittoaikamuotojen taipuvana verbinä sekä objektista itsenäisenä verbinä (vastaavalla tavalla kuin Englannin kielessä *"there is [something]", "there are [something]"*). *Haber* -verbin yksikön kolmannella persoonalla on kaksi muoto (*ha, hay*) riippuen siitä, käytetäänkö sitä liittoaikamuodossa vai objektista itsenäisenä olla-verbinä.

Kielinäyte

»Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos y, dotados como están de razón y conciencia, deben comportarse fraternalmente los unos con los otros.»

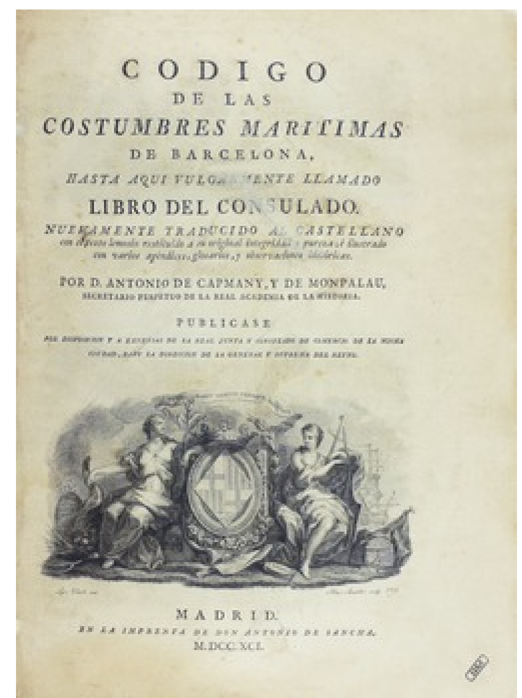
Suomeksi:
»Kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan. Heille on annettu järki ja omatunto, ja heidän on toimittava toisiaan kohtaan veljeyden hengessä.»

(YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 1. artikla) [10]

Kirjallisuus

Espanjalaisia kirjailijoita

- Miguel de Cervantes
- Joxemari Iturralde
- Federico García Lorca
- Antonio Muñoz Molina
- Manuel Vázquez Montalbán
- Arturo Pérez-Reverte
- Pablo Tusset

Espanjankielinen kirja vuodelta 1791.

Latinalaisen Amerikan kirjailijoita

- Miguel Ángel Asturias
- Mario Benedetti
- Jorge Luis Borges
- Carlos Fuentes
- Gabriel García Márquez
- Pablo Neruda
- Octavio Paz
- Ernesto Sábato
- Mario Vargas Llosa

- Isabel Allende

Lähteet

1. asale.org (http://www.asale.org/ASALE/asale.html) Asociación de Academias de la Lengua Española. Viitattu 3.3.2012.
2. Spanish (https://www.ethnologue.com/language/spa) *Ethnologue*. Viitattu 4.2.2019. (englanniksi)
3. Most Widely Spoken Languages (https://web.archive.org/web/20170117021620/http://www2.ignatius.edu/faculty/turner/languages.htm) (Kooste 1995–1999 tutkimuksista) 17.1.2017. Saint Ignatius High School. Viitattu 4.2.2019.
4. Väestö 31.12. muuttujina Maakunta, Kieli, Ikä, Sukupuoli, Vuosi ja Tiedot (http://pxnet2.stat.fi/PXWebPXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/statfin_vaerak_pxt_010.px/) *Tilastokeskuksen PX-Web tietokannat*. Viitattu 4.2.2019.
5. Principales novedades de la última edición de la Ortografía de la lengua española (2010) (http://www.rae.es/rae/gestores/gespub000018.nsf/%28voAnexos%29/arch8100821B76809110C12571B80038BA4A/$File/CuestionesparaelFAQdeconsultas.htm#novOrto1) Real Academia Española. Viitattu 22.8.2012. (espanjaksi)
6. https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/06/14/sanastoa-ja-fraaseja-64
7. x (http://buscon.rae.es/dpdI/SrvltGUIBusDPD?lema=x) Real Academia Española. Viitattu 4.2.2019. (espanjaksi)
8. Diccionario panhispánico de dudas (http://www.rae.es/recursos/diccionarios/dpd) *www.rae.es*. Viitattu 4.2.2019. (espanjaksi)
9. Gerald Erichsen: Why ‘El Agua’ Is Correct and Not ‘La Agua’ (https://www.thoughtco.com/substituting-el-for-la-3079094) *ThoughtCo*. Viitattu 16.1.2020. (englanniksi)
10. Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusvaltuutetun toimisto (https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=spn)

Aiheesta muualla

- Kuvia tai muita tiedostoja aiheesta **Espanjan kieli** Wikimedia Commonsissa
- YLE Oppiminen/Kielet: Espanja (http://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/12/15/espanja)

Romaaniset kielet

aragonia | aromania | arpitaani | asturia | dalmaatti | emilia | espanja | friuli | galicia | istriot | istro-romania | italia | katalaani (valencia) | korsika| ladini | ladino | liguuri (monegassi) | lombardi | mirandeesi | napoli | oksitaani (provensaali) | picardi | piemonte | portugali | ranska | retoromaani | romania (moldova) | sardi | sisilia | taranto | valloni | venetsia

Euroopan unionin viralliset kielet

bulgaria · englanti · espanja · hollanti · iiri · italia · kreikka · kroatia · latvia · liettua · malta · portugali · puola · ranska · romania · ruotsi · saksa · slovakki · sloveeni · suomi · tanska · tšekki · unkari · viro